

tistische Berichten" van 31 maart 1971 waarin voor het Rijnmondgebied alternatieven van economische structuur zijn berekend, waarin het externe effect „luchtvervuiling" als kostencomponent is ingebracht. In verband hiermede vraagt de heer van Nieuwenhoven zich af, hoe men het behoud van het landschap in onze provincie op korte termijn veilig kan stellen. De meest zekere manier is natuurlijk te trachten bedreigde terreinen in bezit te brengen van Natuurmonumenten, Limburgs Landschap of Staatsbosbeheer. Wie van deze „grote drie" een bepaalde aankoop zal doen hangt volledig af van de omstandigheden en moet in onderling overleg worden bepaald. De directie van het Staatsbosbeheer in Limburg is van mening dat verdeeldheid van bezit meer garanties geeft tot behoud.

De vraag rijst echter of het altijd mogelijk zal zijn gebieden blijvend in bezit te houden als hoge economische belangen druk gaan uitoefenen (Voorbeeld de Brunsummerheide!). Daarnaast moet gezocht worden naar methoden die kunnen worden toegepast wanneer directe aankoop niet kan plaats hebben. De natuurbeschermingswet biedt mogelijkheden tot samenwerking van particuliere grondbezitters bij het beheer van landschappelijk of recreatief waardevolle terreinen. Een mogelijkheid zou kunnen zijn grondruil: stel dat de wetenschappelijk unieke Bergerheide, die afgegraven wordt ten behoeve van zandwinning, tijdig geruild had kunnen worden voor het landschappelijk waardevolle Wellse meer!

De heer van Nieuwenhoven vestigt de aandacht op het voorkomen van orchideeën in de buurt van de losse grond bij konijnenholen in het Gerendal. Het zou hier zaailingen betreffen. In de orchidee-entuin aldaar treft men ook zaailingen aan van soorten die er indertijd zijn aangeplant.

De heer Otten getuigt van zijn groot enthousiasme over de geslaagde vogelexcursie o.l.v. de heer Spreuwenberg op zondag 25 april naar de Peel. Hij prijst vooral de grote deskundigheid waarmee de heer Spreuwenberg de vele vragen van het uit 25 deelnemers bestaande gezelschap beantwoordde; in een volgend Maandblad zal een excursieverslag worden opgenomen.

HERBEPLANTING VAN ZUID-LIMBURG

Verontrust door de ontluistering van het Limburgse landschap, die zich door een samenloop van omstandigheden de laatste drie jaren heeft voorgedaan, zochten ondergetekenden naar middelen om door particuliere activiteit iets te kunnen herstellen van wat door toedoen van de overheid is teniet gedaan.

Alle maatregelen hebben samengewerkt om van een idyllisch en uitzonderlijk stukje Nederland, door duizenden gezocht voor rust en recreatie in voorjaar, zomer en herfst een caricatuur te maken van onze welvaartsstaat: toeristen-snelwegen, nieuwbouw en flatbouw op de mooiste punten, waarbij eerst alles wordt platgemaakt, zie Wylré, Nijswiller, Margraten en kale weiden met prikkeldraad.

Wie vroeger de met groen overwelfde weg Mheer-Noorbeek heeft gekend tussen de beide prachtige dorpen, die wel smal was, maar waar door de traagheid van het verkeer zelfs op zondag nooit een ongeluk gebeurde, zie nu de ravage aan door wegenbouwers „rücksichtslos" aangericht. Om met Shakespeare te spreken. „Hebt ge nog tranen? Zo bereidt U dan ze hier te plengen!"

De bomen zijn gerooid, meidoornhagen uitgerukt, bermen vol klimop zijn gebulldoerd, en het prikkeldraad ligt al klaar.

Een miljoen gulden aan gemeenschapsgelden, een blind gemeentebestuur, aandrang van provinciale instanties, wie ieder gevoel voor de natuur vreemd is, werken samen om straks „toeristen" in één minuut van Mheer naar Noorbeek en in één kwartier van Gronsveld naar Vaals te laten razen, maar dit is slechts één voorbeeld.

Met overheids-geld zijn de hoogstam boomgaarden, de parel van Zuid-Limburg opgeruimd, Minister Lardinois noemt dit „mooiere doorkijkjes"; de meidoornhagen, de enige wijkplaats voor de broedende zangvogels zijn uitgerukt en door draad vervangen waarbij vergeten wordt dat deze ook de enige bescherming waren tegen het lood uit de uitlaatgassen, wat de koeien nu vrij opgrazen en ons in de melk teruggeven.

En iedere verdwenen vogel had duizenden luizen en andere schadelijke insecten gegeten, dus spuit de boer nog meer vergif.

De knotwilgen gaan voor de motorzaag en blijven als dode paaltjes achter.

De bermen worden afgebrand, waardoor de struiken verdwijnen evenals de kleinere dieren als wijngaardslakken en hazelwormen, die zich niet kunnen redden en elke dienst van Gemeentewerken gaat in het voorjaar met de gifspuit langs de wegbermen en daarmee wég alle bloemen in de zomer.

Wat ons voor ogen staat: trachten door particulier initiatief de publieke opinie wakker te maken voor al het schoons, wat wij van onze vaders hebben geërfd en wat wij door toedoen van de overheden niet aan onze kinderen kunnen nalaten.

Nagaan waar wij opnieuw kunnen planten, van gemeentewege op onbebouwde stukken en in de nieuwbouwwijken.

Door Provinciale en Rijks Waterstaat op zo veel plaatsen, waar het „heilige” verkeer niet in gevaar komt, bijv. door bij wegverbreding ook de bermen te verbreden en te beplanten.

Van particuliere zijde door erf beplanting te propageren, die door Staatsbosbeheer al gesubsidieerd wordt, iets, waar vrijwel geen bekendheid aan gegeven is.

De aandacht vestigen voor het te laat is, zoals in het geval Mheer-Noorbeek, op dreigende vernielingen door tekenaars en wegenbouwers die alleen maar in rechte lijnen denken, waardoor zij de grote lijn uit het oog verliezen.

Tot de overtuiging brengen dat ieder die nu nog een boom kapt een misdaad begaat en degene die een haag uitrukt rooibouw pleegt op de natuur.

Trachten de fruitveilingen zo ver te krijgen dat ongespoten fruit van hoogstam boomgaarden geveild wordt en als zodanig in de handel gebracht.

De mindere kwaliteit van de oude rassen met smaak moet het nog altijd kunnen winnen van de smakeloze „golden delicious” hoe groot en hoe zonder vlekje ook!

In de Randstad is hier al een grote vraag naar, maar de fruitconsulenten, de supermarkten en de handel hebben steeds de verkeerde weg gewezen en de kanalen doen opdrogen!

Indien dit zou lukken zou geen fruitteler meer een hoogstam boom rooien, hoe hoog de premie ook zou worden.

Subsidie te verkrijgen voor het laten staan en onderhouden van bomen en hagen in plaats van voor het rooien, enz. enz.

Om dit alles te bereiken en van Zuid-Limburg weer een leefbare recreatieve gemeenschap te maken, ook voor allen die hun levensonderhoud verdienen in het toerisme, dat in een ontlusterd gebied zijn toekomst verliest, zullen wij ons allen samen moeten inspannen.

Gaarne adhesiebetuigingen en aanwijzingen die ons kunnen steunen in onze plannen aan de secretaris van het Comité, pastoor Dr. J. J. M. L. Crombach te Slenaken, eventueel ook een gift op diens giro nr. 1057320, voor de vele te maken onkosten.

P. H. Bartholomé, Rijksweg 60a, Gulpen

F. W. Bosch, Lg Raarberg 46, Meerssen

T. J. Botke, Bommerigerweg 46, Mechelen

J. Crombach, Hoeve Bellette, Epen/Cottessen

Toon Hermans, Stokstraat, Maastricht

Dr. B. C. J. v. d. Meer, St. Lambertuslaan 4b, Maastricht

W. Minis-v.d. Geijn, Bonnefanten 5, Maastricht

Dr. P. J. van Nieuwenhoven, Trianonstraat 13, Maastricht

T. Roosenburg, Kasteel Oost, Eysden

M. H. A. P. Rutten, Rijksweg 18, Gulpen

Dr. J. A. C. Schepel, O. Rijksweg 14, Gulpen

G. J. W. Snelder, Mergelweg 129, Maastricht

H. H. Spangenberg, Bommerigerweg 46, Mechelen

Ir. P. Telder, Kasteel Cortenbach, Voerendaal

J. Wanders, Burg. Nahonstraat 20b, Noorbeek

P. W. M. Wind, Papenweg 48, Mheer

De attractie van de oude dorpskernen wordt door toeristen-wegen-bouwers op dolzinnige wijze verslonden (Mheer).

foto: De Nieuwe Limburger.